

Mattecirkel 18.06.2010
Olikheter-2.

1. Alla termer i summan $100 + 101 + 102 + \dots + 299 + 300$ ersätts med 200. Blir summan större eller mindre?
2. Alla termer i produkten $100 \cdot 101 \cdot 102 \cdot \dots \cdot 299 \cdot 300$ ersätts med 200. Blir produkten större eller mindre?
3. Jon-Erik hade två positiva tal $a < b$. Han lyckades "närma" dem varandra, det vill säga byta ut dem mot talen $a_1 = a+x$ och $b_1 = b-x$, så att deras summa var densamma, men skillnaden till beloppet blev mindre. Hur förändrades värden på uttrycken nedan (blev de större eller mindre?):

ab	$\frac{1}{a} + \frac{1}{b}$	$a^2 + b^2$	$a^4 + b^4$	$\sqrt{a} + \sqrt{b}$

4. Kan man, genom att "närma" talen varandra, från talen 10, 11, 12, 13, 14, 50, 100 få
  - a) en samling likadana tal?
  - b) talen 20, 20, 20, 20, 20, 20, 90?
  - c) talen 15, 16, 17, 18, 19, 20, 80?
  - d) vilket är större: $10 \cdot 11 \cdot 12 \cdot 13 \cdot 14 \cdot 50 \cdot 100$ eller 30^7 ?
5. Vilket är större: $100!$ eller 51^{50} ?
6. Kommer summan $\frac{1}{100} + \frac{1}{101} + \dots + \frac{1}{299} + \frac{1}{300}$ bli större eller mindre om alla termer ersätts med $\frac{1}{200}$?
7. Linnea gav Jon-Erik ett tredje tal. Hur ska han genom att "närma" talen få det största möjliga värdet på deras produkt?
8. Talen $a_1, a_2, \dots, a_n$ är positiva.
  - a) Visa att alla tal kan bli lika om de "närmast".
  - b) Visa att $a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n \leq S^n$, där S är talens aritmetiska medelvärde.
  - c) Bevisa aritmetiska-geometrisk-olikheten: $\frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{n} \geq \sqrt[n]{a_1 a_2 \cdot \dots \cdot a_n}$.
9. Talen $a_1, a_2, \dots, a_n$ är positiva, S är deras aritmetiska medelvärde.
  - a) Visa att $a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2 \geq nS^2$.
  - b) Bevisa aritmetiska-kvadratisk olikheten: $\sqrt{\frac{a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2}{n}} \geq \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{n}$.
10. Summan av de positiva talen a, b, c, d är lika med 1. Visa att:

$$\sqrt{1+4a} + \sqrt{1+4b} + \sqrt{1+4c} + \sqrt{1+4d} \leq 4\sqrt{2}.$$